

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

**INFORMATIVNO
PRAVNI CENTAR**

Sadržaj:

1. Uvod	3
2. Rodno uvjetovano nasilje	5
3. Vrste nasilja	8
4. Nasilje u mladenačkim vezama	11
5. Rezultati istraživanja	15
6. Kako prijaviti nasilje	27

1. Uvod

Informativno pravni centar (IPC) je organizacija civilnog društva koja u sklopu strateškog područja **ljudska prava i vladavina prava** sustavno provodi programe i projekte koji se odnose na omogućavanje jednakog pristupa pravima i poboljšanje kvalitete građana osiguravanjem ostvarivanja njihovih temeljnih ljudskih prava, doprinos socijalnoj i pravnoj inkluziji romske populacije u lokalnim zajednicama, doprinos unaprjeđenju provedbe sveobuhvatne antidiskriminacijske politike, osiguranje kvalitetne i sveobuhvatne podrške žrtvama i svjedocima kaznenih djela te širenje i unaprjeđenje mreže usluga namijenjenih izbjeglicama, migrantima i azilantima. U okviru strateškog područja **demokratizacija i razvoj zajednice**, potičemo međusektorsku suradnju, razvoj volonterstva i aktivan angažman mladih te doprinosimo razvoju osnaženog i samoodrživog civilnog društva i aktivnih građana temeljeno na participatornoj demokraciji i sudjelovanju u procesima pozitivnih društvenih promjena.

U suradnji s partnerima na projektu „*Stop rodno uvjetovanom nasilju*“, Udrugom za podršku žrtvama i svjedocima, S.O.S. Viroviticom i Centrom za podršku i razvoj civilnog društva "Delfin", obradili smo teme rodno uvjetovanog nasilja i nasilja u mladenačkim vezama. Navedenim projektom doprinijeli smo prevenciji i suzbijanju pojavnosti rodno uvjetovanog nasilja kroz edukacije u obrazovnim institucijama u

svih 5 slavonskih županija. Ciljana skupina projekta su mlade osobe u ranim 20-im godinama (polaznici fakulteta) na području 5 županija: Brodsko - posavske, Požeško - slavonske, Virovitičko - podravske, Vukovarsko - srijemske i Osječko - baranjske. Kroz edukacije osvijestili smo mlade o važnosti prepoznavanja i suzbijanja rodno uvjetovanog nasilja učeći ih kako je različitost prihvatljiva u svim segmentima života, počevši od rodne i ostale uvjetovanosti koja pojedince čini jedinstvenima. Edukacije „Prevencija rodno uvjetovanog nasilja“ održane su na Veleučilištu u Požegi, Veleučilištu u Virovitici, Sveučilištu u Slavonskom Brodu, Veleučilištu Baltazar Zatrešić, Veleučilištu „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru te Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, u čijem je sklopu provedeno i istraživanje na temu rodno uvjetovanog nasilja i nasilja u mladenačkim vezama.

Ovim projektom povećali smo svijest mladih o rodno uvjetovanom nasilju i nasilju u partnerskim odnosima, rodnim stereotipima i normama koje doprinose toleranciji nasilja, osnažili smo mlade, posebno djevojke, u suprotstavljanju rodno uvjetovanom nasilju i doprinijeli vidljivosti problema kroz zagovaranje učinkovite i sustavne prevencije rodno uvjetovanog nasilja na lokalnoj i nacionalnoj razini.

2. Rodno uvjetovano nasilje

Rodno utemeljeno nasilje (RUN) je ono nasilje koje se odvija zbog roda osobe, kao rezultat rodnihi normi i stereotipa, te uključuje: psihičko, seksualno, obiteljsko, fizičko i ekonomsko nasilje. S obzirom na to da je najčešće usmjereno protiv žena i djevojčica i da je rodna utemeljenost nasilja prepoznata unutar borbe protiv nasilja nad ženama, rodno utemeljeno nasilje najčešće se uzima kao sinonim nasilja protiv žena, iako žrtve rodno utemeljenog nasilja mogu biti i žene i muškarci, kao i transrodne, interseksualne te rodno varijantne osobe. Pitanje rodne ravnopravnosti je pitanje ljudskih prava i jedini način izgradnje socijalno pravednog i demokratskog društva. Na takvo nasilje često se gleda kao na mehanizam podčinjavanja žena, bilo u društvu općenito ili u međuljudskim odnosima. Takvo nasilje može proizaći iz osjećaja superiornosti, mizoginije ili sličnih stavova počinitelja. Pojam rodno uvjetovanog nasilja odnosi se na sve radnje ili prijetnje radnjama kojima je cilj povrijediti ili natjerati žene da pate fizički, seksualno ili psihički, a koje pogađaju žene zbog roda ili utječu na žene nesrazmjerno. Povijest nasilja nad ženama usko je povezana s povijesnim viđenjem žene kao imovine i rodnom ulogom podaništva. U Deklaraciji UN-a o uklanjanju nasilja nad ženama (1993.) navodi se da je nasilje nad ženama manifestacija povijesno nejednakih odnosa moći između muškaraca i žena, koji su doveli do dominacije nad ženama i diskriminacije žena od strane muškaraca, kao i do sprječavanja potpunog napretka žena te je nasilje nad ženama jedan od ključnih društvenih mehanizama pomoću kojih su

žene prisiljene na podređen položaj u usporedbi s muškarcima.

Dubinska studija o svim oblicima nasilja nad ženama glavnog tajnika UN-a iz 2006. godine, prvi je sveobuhvatni međunarodni dokument o tom pitanju.

Konvencija Vijeća Europe iz 2011. o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, koji je drugi regionalni pravno obvezujući instrument o nasilju nad ženama i djevojčicama, međunarodni je ugovor sastavljen pod okriljem Vijeća Europe koji je potpisan 11. svibnja 2011. u Istanbulu, zbog čega je poznat još i kao Istanbulska konvencija.

Konvencija ima za cilj sprječavanje nasilja, zaštitu žrtava i "okončavanje nekažnjivosti počinitelja". Do siječnja 2018. godine potpisalo ju je 46 država i Europska unija. Konvencija definira nasilje nad ženama kao kršenje ljudskih prava i oblik diskriminacije.

Konvencija također sadrži definiciju roda. U smislu Konvencije, rod je definiran kao "društveno izgrađena uloga, ponašanje, aktivnosti i atributi koje određeno društvo smatra primjerenim za žene i muškarce". Nadalje, Konvencija uspostavlja niz kaznenih djela karakterističnih kao nasilje nad ženama.

Godine 2013. Generalna skupština UN-a donijela je prvu rezoluciju u kojoj se traži zaštita braniteljica ženskih ljudskih prava. Rezolucija poziva države na donošenje rodno specifičnih zakona i politika za zaštitu braniteljica ženskih ljudskih prava, zatim da osiguraju

uključenost braniteljica u izradu i provedbu ovih mjera, te poziva države da zaštite braniteljice ženskih ljudskih prava od odmazde zbog suradnje s UN-om i osiguranja njihovog neometanog pristupa i komunikacije s međunarodnim tijelima i mehanizmima za ljudska prava. Svjetska zdravstvena organizacija je 2004. godine objavila svoje „Višedržavno istraživanje o zdravlju žena i nasilju u obitelji nad ženama“, studiji o zdravlju žena i nasilju u obitelji koje je obuhvatilo anketiranje više od 24.000 žena u 10 zemalja iz svih regija svijeta, kojima je procijenjena rasprostranjenost i opseg nasilja nad ženama, osobito nasilja od strane intimnih partnera, što povezujemo sa zdravstvenim stanjima žena, kao i dokumentiranjem strategija i usluga koje žene koriste za nošenje s nasiljem od strane intimnih partnera.

Znanstvenici Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) i drugih institucija analizirali su 366 studija provedenih u razdoblju od 2000. do 2018. sadržanih u globalnoj bazi podataka Svjetske zdravstvene organizacije o prevalenciji nasilja nad ženama. Baza obuhvaća 161 zemlju, što predstavlja 90 % globalne populacije žena i djevojaka u dobi od 15 godina i više. Više od četvrtine žena mlađih od 50 godina diljem svijeta doživjelo je obiteljsko nasilje muškog partnera tijekom svog života, prema procjenama objavljenima u medicinskom časopisu Lancet. Analiza stotina studija, objavljenih u Lancetu, sugerira da je 27 % žena u dobi od 15 do 49 godina doživjelo fizičko i/ili seksualno nasilje od intimnog partnera tijekom života.

3. Vrste nasilja

Nasilje možemo definirati kao namjerno korištenje fizičke snage i moći prijetnjom ili akcijom prema samome sebi, prema drugoj osobi, ili prema grupi ljudi ili čitavoj zajednici, što bi moglo rezultirati ili rezultira ozljedom, smrću, psihološkim posljedicama, nerazvijenosti ili uskraćivanjem osnovnih potreba. Razlikujemo više vrsta nasilja:

fizičko nasilje - nasilje kojim se povređuje tijelo druge osobe;

verbalno nasilje - svaka komunikacija koja uzrokuje emocionalnu štetu pojedinca, a ako je takvo ponašanje učestalo može ozbiljno narušiti samopouzdanje druge osobe;

socijalno - skup ponašanja ljudi ili društva prema jednoj ili više osoba koje uzrokuju psihološku ili fizičku štetu;

seksualno nasilje - je bilo koji seksualni čin, pokušaj ostvarivanja seksualnog čina, neželjeni seksualni komentar ili prijedlog koji je usmjeren protiv osobe i njezine seksualnosti;

psihološko ili emocionalno nasilje - napad izveden bez intervencije fizičkog kontakta Između ljudi, očituje se verbalno: diskvalificiranje, ponižavanje, devalvacija, omalovažavanje i oštećuje žrtvu na emocionalnoj razini;

ekonomsko nasilje - podrazumijeva svako oštećenje ili uništenje osobne i zajedničke imovine, zabranu ili onemogućavanje korištenja osobne i zajedničke imovine, oduzimanje prava ili zabranu raspolaganja osobnim prihodima ili imovinom;

institucionalno nasilje – do njega dolazi kada državni ili javni službenici koriste moć države za nanošenje štete i jačanje uspostavljenih mehanizama dominacije kroz diskriminirajuće, ponižavajuće radnje ili radnje s predrasudama.

Problem nasilja u partnerskim vezama prepoznat je tek 70-ih godina prošloga stoljeća i tek tada se pojavljuju prva istraživanja.

Istraživanja su pokazala da se nasilje ne događa samo između bračnih partnera nego i među partnerima u izvanbračnim zajednicama, kao i da je pojava nasilja česta i u adolescentskim vezama, a posebno je iznenađujuća činjenica da spolno zlostavljanje i druge oblike zlostavljanja jako često čine osobe s kojima su žrtve u bliskim partnerskim ili emocionalnim vezama, a ne samo nepoznate osobe kako se ranije smatralo. Partnersko nasilje koje karakterizira prisila i kontroliranje uključuje zastrašivanje, prijetnje, izoliranje, uskraćivanje, ponižavanje, podcjenjivanje, zloraba djece u svrhu zlostavljanja, ekonomsko zlostavljanje i metode prisile.

Obitelj je temeljni čimbenik razvoja zdrave, zrele i otporne ličnosti, a tome treba dodati i neuravnotežene, neprilagođene, nezrele i neotporne prema nepovoljnim utjecajima okoline. Nasilje se odvija u narušenoj komunikaciji i interakciji nasilnika i žrtve, a kada je riječ o nasilju u obitelji, nasilnik i žrtva su u međusobnoj formalnoj, kulturološkoj, socijalnoj i emocionalnoj povezanosti.

Ovo predstavlja posebno složen problem jer se tako posljedice nasilja prenose ne samo na ostale članove obitelji nego i na sljedeće generacije, što je rjeđe u fokusu istraživanja od prijenosa nasilja s posla na obitelj i obrnuto.

4. Nasilje u mladenačkim vezama

Samo po sebi nasilje je složena pojava i može se promatrati kao stanje koje se u emocionalnom, akcijskom ili motivacijskom smislu izražava u prvom redu kao nagon, a zatim kao ljutnja, neprijateljstvo, srdžba i napadanje na osobu.

Nasilje se ne događa samo između bračnih partnera, nego i među partnerima u izvanbračnim zajednicama, a pojava nasilja je česta i u adolescentskim vezama. U mladenačkim vezama najčešće je prisutno psihološko nasilje, odnosno, ponašanje kojim se nastoji kontrolirati i dominirati drugom osobom.

Neosviještenost i neprepoznavanje nasilja, kao i mišljenje da su određeni oblici nasilnog ponašanja 'normalni' dio svake veze može dovesti do toga da mladi i dalje toleriraju rizične, nasilne veze te ne nalaze dovoljno razloga za prekid.

Razlozi za nasilje u mladenačkim vezama:

Ljubomora - najčešće prepoznati razlog za nasilje u vezama mladih gdje veliki broj adolescenata i adolescentica smatra da je ljubomorno ponašanje način pokazivanja ljubavi, a ne oblik kontrole i dominacije u vezi.

Strah od prekida veze - Uz ljubomoru mladi su često nasilni zbog straha od prekida veze, a nasilno ponašanje motivirano je i 'provokacijom' od strane partnera ili partnerice.

Komunikacija - nedovoljno razvijena komunikacija i ne razumijevanje partnera, verbalna agresija jednako je štetna kao i fizičko zlostavljanje.

Identificirani faktori rizika povezani sa sklonošću nasilnom ponašanju i viktimizaciji:

- nisko samopoštovanje
- česta konzumacija alkohola
- svjedočenje ili iskustvo obiteljskog nasilja
- prihvaćanje tradicionalnih rodni stereotipa
- popustljivi stavovi prema upotrebi nasilja
- problemi s komunikacijom u vezi
- utjecaj vršnjačke grupe, medijskih slika i poruka

Bitno je istaknuti da je za polovicu mladih nasilje u vezi uzajamno, da su doživjeli neki oblik nasilja u vezi, ali da su i sami bili nasilni prema partneru ili partnerici. Mali broj mladih koji su doživjeli nasilje u vezi spreman je to s nekim podijeliti, iz više razloga kao što su strah, sram, krivnja, neosviještenost, nepovjerenje te nedostatak valjanih informacija.

U razdoblju adolescencije mladi se suočavaju s vrlo važnim razvojnim izazovom i pokušavaju uspostaviti novi oblik bliskog odnosa s osobom koja im je privlačna na potpuno nov način.

Važnu ulogu u stvaranju takvih odnosa igraju brojni faktori te psihološke karakteristike, kao što su:

- slika o sebi
- samopoštovanje
- socijalne vještine
- upravljanje svojim emocijama
- prepoznavanje i interpretacija tuđeg ponašanja i emocija
- zauzimanje za sebe, povjerenje i lojalnost
- samokontrola i slično

Kako možemo pomoći osobi koja doživljava nasilje:

- Saslušajte ju, vjerujte joj i ne osuđujte ju, bitno je da osoba zna da nije sama;
- Pustite ju da donosi odluke, ne govorite joj što da radi i ne silite ju ni na što;
- Ne napadajte ju što ostaje s nasilnikom u odnosu;
- Pomozite joj da prebaci fokus na dobre stvari vezane uz nju; ako osoba ima djecu - nemojte govoriti da treba ostati s nasilnikom iz tog razloga;
- Poštujte njezinu privatnost, zadržite informacije za sebe ako vas je tražila;
- Pomozite joj pronaći stručnu pomoć;
- Raspitajte se o organizacijama civilnog društva ili institucijama koje mogu pomoći.

Veze zahtijevaju međusobno poštovanje, povjerenje i otvorenu komunikaciju. Bez obzira da li je osoba u potrazi za vezom ili je već u vezi, važno je imati usuglašen stav o tome što vezu čini kvalitetnom.

Partnerski odnosi okupiraju veći dio našeg života, oni su stup obitelji, naša podrška u svakom smislu te riječi. Kako bismo bili produktivni u svakoj svojoj životnoj ulozi, pa i u partnerskoj, odnosi se moraju održavati tj. važno je da su odnosi koji se gaje zdravi.

Kroz partnersku vezu oba se partnera mijenjaju tako da uzajamna podrška može dovesti i do korekcije tipa emocionalnog vezivanja. Stilovi ili tipovi emocionalnog vezivanja potiču i naučeni su u djetinjstvu i svakako je sigurno da se tijekom života mogu mijenjati. Često iz stila vezivanja možemo puno naučiti o sebi, ali i o partneru, što nam je polazna točka da zajedničkim snagama rastemo. Upravo je rast unutar partnerskog odnosa prva i osnovna karakteristika zdravog odnosa između partnera.

Razvoju zdravog odnosa će doprinijeti i izravna komunikacija između partnera. Važno je da od partnera ne očekujemo da nam čita misli. Ključ i tajna svakog dobrog odnosa je da partneri vremenom postanu i pravi istinski prijatelji uz puno povjerenje i da svoje misli i ideje ne zadržavaju potpuno za sebe. U svakom zdravom odnosu komunikacija i dijeljenje osjećanja je ono što će upotpuniti i učvrstiti svaku vezanost i predanost partnera.

Zapamtite, ništa se ne podrazumijeva, ono što se podijeli i izgovori je istina i tim osjećajima pridajemo značaj i stvarnost. Verbalna komunikacija je ono što će učvrstiti već postojeću emocionalnu povezanost među partnerima.

5. Istraživanje

Kroz provedeno istraživanje na edukacijama putem anketnog upitnika od 25 pitanja, na uzorku od **157** studenata visokoškolskih ustanova: Veleučilišta u Požegi, Veleučilišta u Virovitici, Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Pravnog fakulteta Osijek, Veleučilišta Baltazar Zaprešić, Veleučilišta „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru te Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, sa područja pet slavonskih županija: Brodsko - posavske, Požeško - slavonske, Virovitičko - podravske, Vukovarsko - srijemske i Osječko – baranjske, došli smo do slijedećih rezultata:

U anketi, na bazi 157 odgovora, u većini su sudjelovale osobe ženskog spola (82,2%) **VIDI GRAF 1**, i to, najviše u dobi između 18 i 25 godina života (64,1%) dok je onih između 25 i 30 godina 17,6%. **VIDI GRAF 2**
Većina ispitanika je izjavila kako su svjedočili nasilju (64,3%). **VIDI GRAF 3**

Dok su po pitanju izloženosti nasilju odgovori podijeljeni, tako njih 56,4% nije bilo izloženo, dok je 43,6% onih koji su izjavili da su bili izloženi nekom obliku nasilja. **VIDI GRAF 4**

Od onih koji su doživjeli nasilje (63 osobe), gledano prema uzrastu kada je osoba prvi puta bila izložena nasilju, odgovori su raznoliki. Tako ih je 11,1% imalo 6 godina kad su prvi puta

***Grafovi su prikazani
od strane 19.**

doživjeli nasilje, zatim njih 9,5% je imalo 12 godina, njih 7,9% je imalo 5 godina, odnosno 10 te 14 godina života. **VIDI GRAF 5**

Najčešće (80,3%) se radilo o verbalnom nasilju, zatim slijedi psihološko nasilje (56,1%), fizičko nasilje (42,4%) te socijalno nasilje (33,3% ispitanika).
VIDI GRAF 5

Na bazi 65 odgovora, ispitanici su izjavili slijedeće: 58,5% su nasilje doživjeli od strane prijatelja, 30,8% od roditelja, a od partnera njih 20%. **VIDI GRAF 6**

Nasilje se najčešće dogodilo kod kuće (42%), putem društvenih mreža nasilje je iskusilo 26,1% ispitanika, preko interneta njih 15,9% te u kafiću njih 13%.
VIDI GRAF 7

Većina ispitanih studenata kaže kako nisu bili nasilni prema drugima (79%)
VIDI GRAF 8, a 95,5% tvrdi da bi prepoznalo nasilje u svojoj vezi. **VIDI GRAF 9**

Većina ih je (64,1%) čula za pojam rodno uvjetovanog nasilja, dok njih 75,7% nije bilo svjedokom takvog oblika nasilja. **VIDI GRAF 10 i 11**

66,2% smatra da se nasilje češće vrši nad ženama.
VIDI GRAF 12

Odgovori su podjednaki na pitanje o svjedočenju nasilja u mladenačkim vezama. Tako njih 56,4% izjavljuje da nije bilo svjedokom, dok 43,6% je.

VIDI GRAF 13

Čak 82,1% ispitanika nije nikada prijavilo nasilje u svojstvu žrtve odnosno svjedoka, a 65,8% na nasilno ponašanje reagira tako da pokušava zaustaviti nasilje, a 40,6% podijelilo bi to s prijateljima. **VIDI GRAF 14 i 15**

Najviše njih, 83,3% ili 130 anketiranih ispitanika nasilje bi prijavilo izravno policiji na broj 192, 112 ili osobno. **VIDI GRAF 16**

Velika većina smatra da društvena zajednica ne čini dovoljno u borbi protiv nasilja (86,5%). **VIDI GRAF 17**

Njih 70,1% mišljenja je da je psihičko nasilje najčešći oblik nasilja u mladenačkim vezama. **VIDI GRAF 18**

80,8% (126 odgovora) ispitanih studenata smatra da psihičko nasilje predstavlja prvu razinu nasilja u vezama mladih; 77,6% (121 odgovora) smatra da psihičko nasilje može biti prisutno samostalno ili uz fizičko i seksualno nasilje, dok 60,3% njih tvrdi da intenzitet nasilja može rasti kako raste osjećaj nesigurnosti i straha.

VIDI GRAF 19

Također, 80,1% ispitanih smatra da je česta konzumacija alkohola glavni rizik povezan sa sklonošću nasilnom ponašanju, zatim od ostalih faktora tu su svjedočenje ili iskustvo obiteljskog nasilja (71,8%), utjecaj vršnjačke grupe (69,2%) te u istom postotku i utjecaj vršnjačke grupe i medijskih objava i napisa. **VIDI GRAF 20**

Gotovo svi (98,7%) su odgovorili kako ne bi ostali u nasilnom odnosu.

VIDI GRAF 21

76,8% ispitanika smatra da žrtve ostaju u nasilnim odnosima zbog obećanja o promjeni ponašanja, zatim 72,9% njih misli da je razlog tomu strah od nasilnog ponašanja prilikom napuštanja odnosa, 66,5% da je uzrok nisko samopoštovanje, 63,9% da je to preuzimanje krivnje, a 61,3% da su razlog tomu provedeni lijepi trenuci u odnosu s nasilnikom. **VIDI GRAF 22**

Kvalitete dobrog partnera, prema mišljenju ispitanih studenata su slijedeće: partner koji te voli i poštuje (92,3%), partner pred kojim možeš reći svoje mišljenje i stavove bez straha (85,2%), partner s kojim se osjećaš lijepo i ugodno (84,5%), partner koji te podržava u onome što voliš (81,9%), partner s kojim možeš otvoreno razgovarati o svemu (79,4%), partner koji prihvaća i poštuje tvoju odluku o prekidu veze (76,8%). **VIDI GRAF 23**

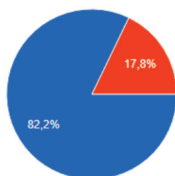
Zadnje anketno pitanje se odnosi na sudjelovanje na edukacijama vezanim za prepoznavanje tj. prevenciju nasilja; 58,6% je izjavilo da nije sudjelovalo, odnosno 41,4% onih koji su sudjelovali na takvom tipu edukacija. **VIDI GRAF 24**

1. Spol

157 odgovora

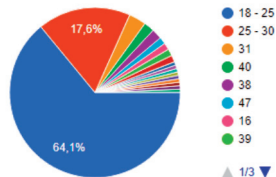
GRAF 1

2. Koliko imate godina?

153 odgovora

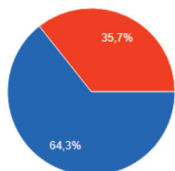
GRAF 2

3. Jesi li ikada svjedočio/la nasilju?

157 odgovora

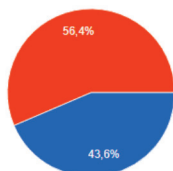
GRAF 3

4. Jesi li bio/la izložen/a nasilju? do 7. pitanja.

140 odgovora

GRAF 4

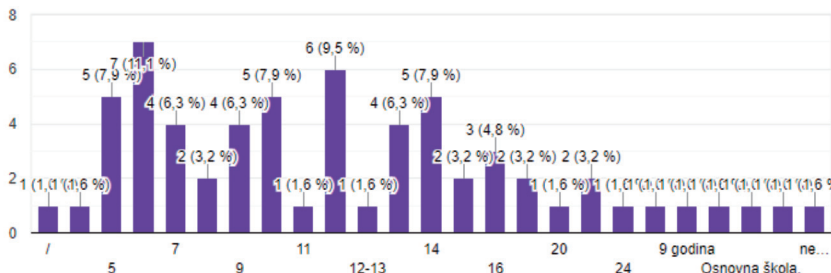
Ako nisi bio izložen nasilju, preskoči

● Da
● Ne

GRAF 5

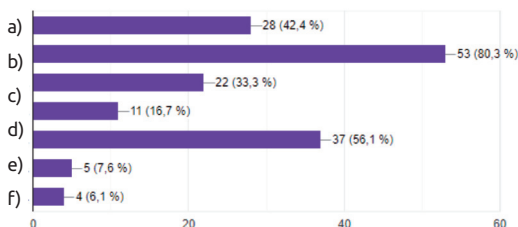
5. Koliko si godina imao/la kada si prvi put izložen/a nasilju?

63 odgovora

5a Ako jes, koji oblik nasilja je u pitanju? (mogućnost više odgovora)

66 odgovora

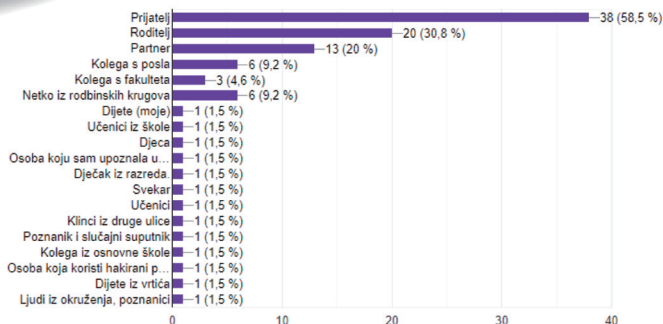
GRAF 5a

- a) FIZIČKO NASILJE - nasilje kojim se povređuje tijelo druge osobe
- b) VERBALNO NASILJE - svaka komunikacija koja uzrokuje emocionalnu štetu pojedinca
- c) SOCIJALNO - skup ponašanja ljudi ili društva prema jednoj ili više osoba koje uzrokuju psihološku ili fizičku štetu
- d) SEKSUALNO NASILJE - bilo koji seksualni čin, pokušaj ostvarivanja seksualnog čina, neželjeni seksualni komentar ili prijedlog
- e) PSIHOLOŠKO ILI EMOCIONALNO NASILJE - prijeteći pogledi i grimase, uhođenje, ponižavanje, ismijavanje, ucjenjivanje
- f) EKONOMSKO NASILJE - podrazumijeva svako oštećenje ili uništenje osobne i zajedničke imovine
- g) INSTITUCIONALNO NASILJE - državni ili javni službenici koriste moć države za nanošenje štete i jačanje uspostavljenih mehanizama dominacije kroz diskriminirajuće, ponižavajuće radnje ili radnje s predrasudama

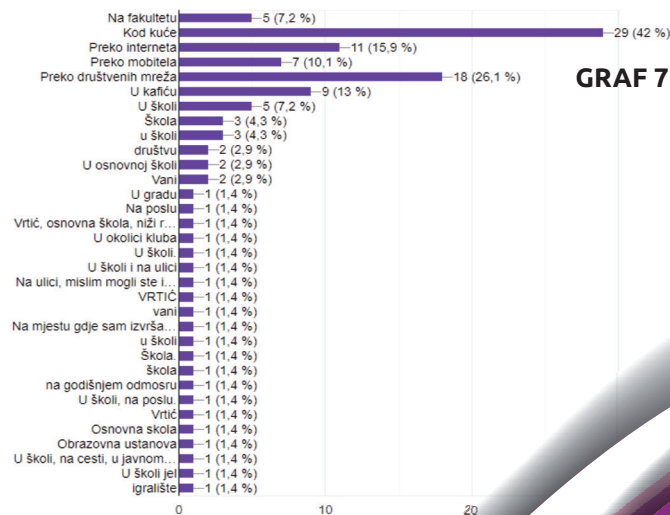
GRAF 6

6. Tko je vršio nasilje nad tobom? (mogućnost više odgovora)
65 odgovora

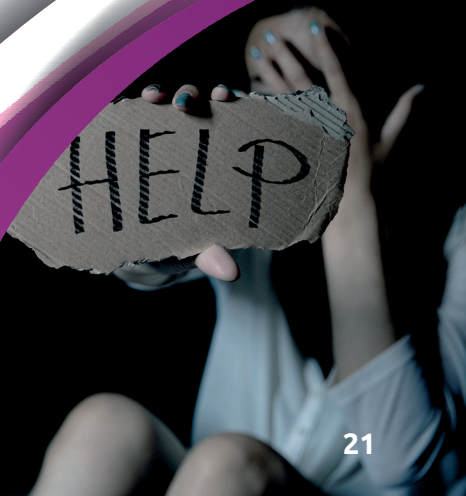

7. Gdje se to dogodilo? (mogućnost više odgovora)

69 odgovora

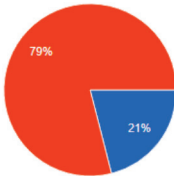

GRAF 7

8. Jesi li ikada bio nasilan/na prema drugima?

157 odgovora

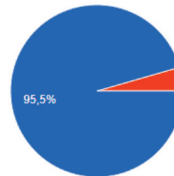

Da
Ne

GRAF 8

9. Bi li prepoznao/la nasilje u svojoj vezi?

157 odgovora

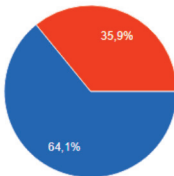

Da
Ne

GRAF 9

10. Jesi li ikada čuo/la za pojam rodno uvjetovanog nasilja?

156 odgovora

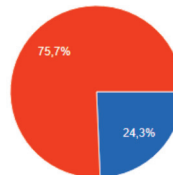

Da
Ne

GRAF 10

11. Jesi li ikada bio/la svjedok rodno uvjetovanog nasilja?

152 odgovora

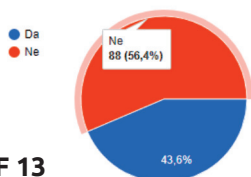
Da
Ne

GRAF 11

13. Jesi li ikada bio/la svjedok nasilja u mladenačkim vezama?

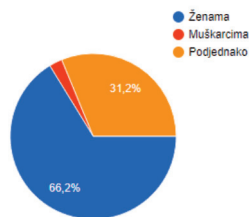
156 odgovora

GRAF 13

12. Misliš li da se nasilje češće vrši nad:

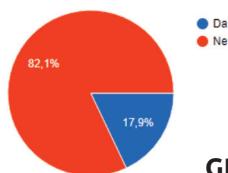
157 odgovora

GRAF 12

14. Jesi li ikada prijavio/la nasilje bilo da si bio/la žrtva ili svjedok?

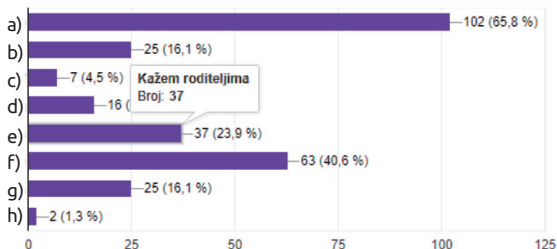
156 odgovora

GRAF 14

15. Kako reagiraš kada primijetiš nasilno ponašanje? (mogućnost više odgovora)

155 odgovora

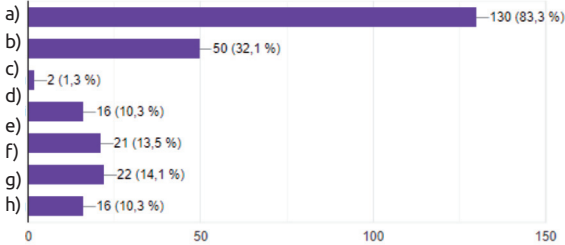
GRAF 15

- a) pokušavam zaustaviti nasilje
- b) ništa, mada mislim da bih trebao reagirati
- c) ništa, nije to moja stvar
- d) prijavim profesoru
- e) kažem roditeljima
- f) podijelim to s prijateljima
- g) obratim se institucijama
- h) ne reagiram, ne tiču me se odnosi među drugima

16. Kojim putem bi prijavio/la nasilje? (mogućnost više odgovora)

156 odoovora

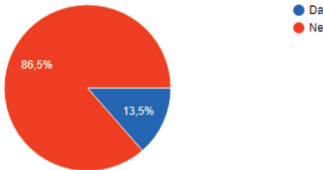

GRAF 16

- a) Policiji na broj 192, 112 ili osobnim dolaskom u policijsku postaju
- b) Nadležnom Centru za socijalnu skrb
- c) Državnom odvjetništvu
- d) Zdravstvenoj ustanovi
- f) Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova ili pravobraniteljici za djecu
- g) Nevladinoj organizaciji koja se bavi zaštitom žrtava nasilja (Udruga IPC na području BPŽ)
- h) Ništa od navedenog

17. Čini li zajednica dovoljno u borbi protiv nasilja?

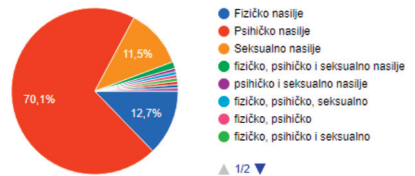
155 odgovora

GRAF 17

18. Najčešći oblik nasilja u mladenačkim vezama je?

157 odgovora

GRAF 18

19. Sto je od navedenih tvrdnji točno? (mogućnost više odgovora) Psihičko nasilje:

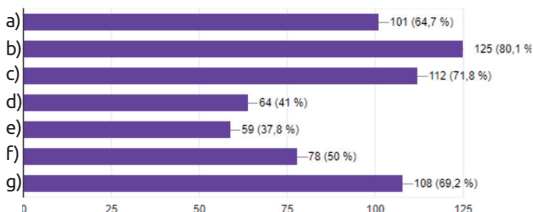
156 odgovora

GRAF 19

20. Koje faktore rizika smatrate povezanimi sa sklonošću nasilnom ponašanju? (mogućnost više odgovora)

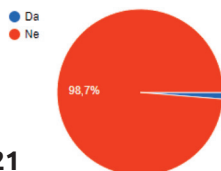
156 odgovora

GRAF 20

21. Da li bi ostali u nasilnom odnosu?

156 odgovora

GRAF 21

- a) Može biti prisutno samostalno ili uz fizičko i seksualno nasilje
- b) Predstavlja prvu razinu nasilja u vezama mladih koja ima za cilj ponižavanje druge osobe, smanjivanje njezinog samopoštovanja i uspostavljanje moći nad njom
- c) Ljubomora je posebice među mladima pogrešno interpretirana kao znak ljubavi, a ne nesigurnosti i nasilja
- d) Intenzitet nasilja može rasti kako raste osjećaj nesigurnosti i straha
- e) Ništa od navedenog

- a) nisko samopoštovanje
- b) česta konzumacija alkohola
- c) svjedočenje ili iskustvo obiteljskog nasilja
- d) prihvaćanje tradicionalnih rodni stereotipa
- e) popustljivi stavovi prema upotrebi nasilja
- f) problemi s komunikacijom u odnosima s drugim ljudima
- g) utjecaj vršnjačke grupe, medijskih slika i poruka

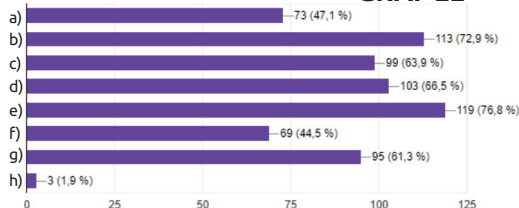

22. Zašto mislite da žrtve ostaju u nasilnim odnosima?

(mogućnost više odgovora)

155 odgovora

GRAF 22

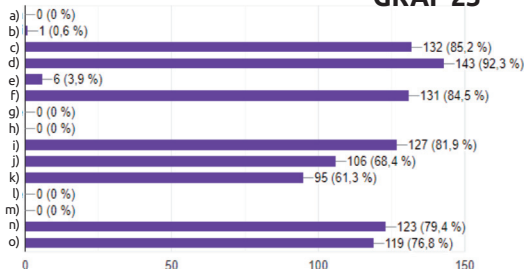

- e) Obećanja o promjeni ponašanja uz izmjene dobrog i lošeg ponašanja nasilnika;
f) Uloga spasitelja u kojoj žrtve opravdavaju nasilničko ponašanje empatijom prema zlostavljaču;
g) Lijepi trenuci u kojima se žrtve usmjeravaju na pozitivne elemente odnosa te pronalaze opravdanja za loše ponašanje.
h) Ništa od navedenog

23. Koje su za tebe kvalitete dobrog partnera? (mogućnost više odgovora)

155 odgovora

GRAF 23

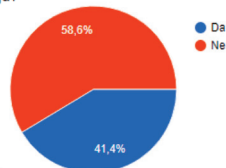

- m) Partner koji te financijski iskorištava
n) Partner s kojom možeš otvoreno razgovarati i zajednički donosite odluke, pa tako i odluke o seksu i drugim seksualnim aktivnostima
o) Partner koji prihvaća i poštuje tvoju odluku da prekineš vezu, iako se može osjećati tužno

24. Da li si sudjelovao/la na edukacijama vezanim uz prepoznavanje/prevenciju nasilja?

157 odgovora

GRAF 24

6. Kako prijaviti nasilje

policiji na broj 192, 112 ili osobnim dolaskom u policijsku postaju
nadležnom Centru za socijalnu skrb
državnom odvjetništvu
zdravstvenoj ustanovi
pravobraniteljici za ravnopravnost spolova ili pravobraniteljici za djecu
nevladinoj organizaciji koja se bavi zaštitom žrtava nasilja (Udruga IPC na području BPŽ)

Ako si žrtva nasilja, imaš pravo na:

- pravnu i psihološku pomoć i podršku
- informacije o pravima
- emocionalnu i praktičnu podršku
- pratnju na policiju, državno odvjetništvo, centre za socijalnu skrb i/ili sud

Literatura:

<http://zenskasoba.hr/hr/podrucja-rada/seksualno-nasilje/oblici-seksualnog-nasilja/>
<https://www.europarl.europa.eu/news/hr/headlines/society/20210923STO13419/kako-se-eu-bori-protiv-rodno-uvjetovanog-nasilja>
<http://www.sigurnomjesto.hr/savjetovanje/oblici-nasilja/>
<http://www.cesi.hr/nasilje-ne-prolazi-samo-od-sebe/>
<https://www.unicef.org/croatia/rodno-uvjetovano-nasilje>
<http://www.cesi.hr/tonijeljibav/>
<https://mup.gov.hr/policijske-uprave/medjunarodni-dan-borbe-protiv-nasilja-nad-zenama-143039/140456>

Nasilje nad ženama:

istraživanje provedeno diljem
Europske unije Kratki
pregled rezultata,

FRA – AGENCIJA EUROPSKE
UNIJE ZA TEMELJNA PRAVA
NASILJE U MLADENAČKIM VEZAMA,
PRIRUČNIK ZA STRUČNJAKE, 2018

*Projekt "Stop rodno uvjetovanom nasilju"
je podržan sa 15.000,00 € financijske
podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške
u okviru EGP grantova.*

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

**INFORMATIVNO
PRAVNI CENTAR**

Udruga za podršku
žrtvama i svjedocima

Projekt "Stop rodno uvjetovanom nasilju" je podržan
sa 15.000,00 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna
i Norveške u okviru EGP grantova.

Isključenje odgovornosti: „Tisak ove publikacije omogućen
je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Informativnog pravnog centra i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.“